

Rådsmøte nr. 3/2023

Dato: 06.06.2023, klokken 10.00 – 15.15.

Sted: The Hub, Biskop Gunnerus gate 3, 0106 Oslo

Faste saker

Sak A	Godkjenning av møteinnkalling	Vedtak
Sak B	Godkjenning av dagsorden	Vedtak
Sak C	Referat fra rådsmøte	Vedtak
	Saksdokumenter: 1. Protokoll fra rådsmøte 14.03.2023	

Ordinære saker

Start	Slutt	Totalt	Saksnr.	Tittel	Sakstype
10:00	10:05	00:05		Velkommen og godkjenning av saker	
10:05	10:15	00:10	O-21	AU - orienterer	Orientering
10:15	10:25	00:10	O-22	Status rådets budsjett så langt i 2023	Orientering
10:25	10:55	00:30	D-23	FNs bærekraftsmål	Diskusjon
10:55	11:00	00:05		Kort benstrekk	
11:00	12:00	01:00	D-24	Evaluering av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk	Diskusjon
12:00	12:40	00:40		Lunsj	
12:40	12:50	00:10	O-25	Nasjonale planer	Orientering
12:50	13:00	00:10	V-26	Profesjonsmeldingen	Vedtak
13:00	14:00	01:00	D-27	Evaluering av fagskolemeldingen	Diskusjon
14:00	14:15	00:15		Pause	
14:15	15:15	01:00	D-28	Studieplasser i høyere yrkesfaglig utdanning	Diskusjon

Referat 14.03.2023

Til stede:

Målfrid Rønnevik	NHO	Trude Tinnlund	LO
Bente Sjøgaard	YS	Trine Røssevold	NFFL
Tormod Korpås	Utdanningsforbundet	Tord Hauge	NHO
Heidi Møller Strand	Forum for Fagskoler	Ingrid Marie Aarre	ONF
Thea Tuset	ONF	Vegard Iversen	KS
Anja Johansen	Forum for Fagskoler/Abelia	Trond Bergene	Arbeidsgiverforeningen Spekter
Helene Ytteborg	Virke	Kari Olstad	Fleksibel utdanning Norge
Adeline Landro Berntsen	RFF	Anja Dahling	RFF

Forfall: Arvid Ellingsen (LO), Hanne Borrestuen (KS)

Observatører: Anne Sjøvold (NFMF), Cecilie Gaarder Skaug (NFGF) og Cathrine Westmork (NFFHO)

Fra sekretariatet: Linda Kjosaa (HK-dir)

Dagsorden

Sak A – Innkalling – godkjent

Sak B – Dagsorden – godkjent med tillegg av ny sak under eventuelt D-15/23 Rutiner for utarbeiding av høringssvar og to orienteringer under Eventuelt. Sak 18 flyttes til sak 17.

Sak C – Referat fra rådsmøtet 24.01.2023 – godkjent

O-11/23 Revidert nasjonalbudsjett

Leder av Nasjonalt fagskoleråd orienterte om prosessen knyttet til statsbudsjett og revidert statsbudsjett. Han oppfordret rådsmedlemmene om å ta opp saker relatert til dette i rådet. Videre diskusjon vil stå på saklisten til det fysiske møtet 6. juni. For to år siden kom det opp spørsmål rundt prosessen og hvordan vi har som tradisjon å jobbe i Fagskolerådet. Revidert nasjonalbudsjett kommer i starten av mai – behandles i juni. Vi har et møte imellom her og kan ta det opp da. Er det noe dere ser eller tenker at Fagskolerådet bør reagere på, ta kontakt med AU. Naturlig å ha en diskusjon i det fysiske rådsmøtet.

V-12/23 Studietur Sveits

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd oppnevner arbeidsgruppe bestående av: Tord hauge (NHO), Ingrid Marie Aarre (ONF). Medlemsorganisasjonene sender inn forslag til kandidater i etterkant av møtet. Gruppens oppgave er å se på innhold og planlegging va turen. Arbeidsgruppen utarbeider

et forslag til program som presenteres i rådsmøte 6.06.2023. Første møte i arbeidsgruppen er mandag 20. mars, klokken 0900-1000.

O-13/23 Sektormøte om studiekvalitet, studentøkonomi og studentvelferd

I etterkant av årets utgave av Studiebarometeret, ble Tord Hauge og Ketil Solbakke invitert til møte hos forsknings- og høyere utdanningsministeren. Undersøkelsen viser at studentene er mindre tilfredse med studiet de går på enn før, og signaliserer behovet for en bred og grundig diskusjon om hvordan vi skal rigge studentpolitikken i årene fremover. ONF var invitert til å innlede under møtet.

Fagskolerådet påpekte at HYU ofte ble tilsidesatt i det offentlige ordskiftet – samtidig som man hadde høye ambisjoner for sektoren.

Det ble også bemerket hvordan studentgruppen som skårer lavest i UH-sektoren (sykepleie og lærerstudenter) skårer høyest på trivsel i HYU. Viktig å se nærmere på dette og sikre en samhandling med UH.

V-14/23 The European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS)

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd nedsetter en arbeidsgruppe som svarer ut bestillingen og presenterer resultatet i rådsmøte 24.10.2023. Første møte i arbeidsgruppen er 23. mars, klokken 9.00-10.00.

Kandidater som ble meldt inn under møtet: Arvid Ellingsen (LO), Heidi Møller-Strand (FFF), Thea Tuset (ONF), Helene Ytteborg (Virke).

Mulighet for organisasjonene å sende inn forslag til kandidat innen torsdag den 16. mars.

V-15/23 Stortingsmelding om profesjonsutdanning

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd nedsetter en arbeidsgruppe som utarbeider et skriftlig innspill til stortingsmeldingen. Forslaget behandles i rådsmøte 06.juni 2023. Første møte i arbeidsgruppen 22. mars, klokken 10.00

Medlemsorganisasjonene sender inn forslag til kandidat til sekretariatet innen 16. mars.

V-16/23 Helsepersonellkommissjonens NOU 2022 (før NP23)

Vedtak: Nasjonalt fagskoleråd nedsetter en arbeidsgruppe som utarbeider et forslag til høringsvar. Forslaget behandles i rådsmøte 25.04.2023. Første møte i arbeidsgruppen er: mandag 20.03.2023, klokken 10.30-11.30.

Kandidater meldt inn under møtet er Arvid Ellingsen (LO), Thea Tuset (ONF).

Medlemsorganisasjonene har frist til 16. mars med å nominere kandidater.

Forlag til arbeidsgruppen fra rådet om å sikre bred involvering og kanskje arrangere frokostmøte eller digitalt innspillmøte.

O-17/23 Nasjonale planer

Nasjonalt fagskoleråd skal i gang med å revidere nasjonale planer for tekniske fag og helsefag. Planene som skal revideres i 2023 er innen helsefag: administrasjon, veiledning, barsel og barnepleie, smittevern og sterilforsyning og observasjons- og vurderingskompetanse. Innen tekniske fag skal man revidere planene for: BIM installasjon, BIM konstruksjon, prosestetikk, matteteknikk, boring, brønnservice, havbunnsinstallasjoner, olje- og gassbehandling og BIM anlegg.

Innen frist den 1. mars hadde man fått inn 35 kandidater til de 14 arbeidsgruppene. Styringsgruppen avgjør den 14.03 hvem som deltar i arbeidet.

Eventuelt

O-18/23 Invitasjon til å nominere jurymedlemmer til Utdanningskvalitetsprisen 2023

Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) inviterer Nasjonalt fagskoleråd til å nominere personer til å delta i årets jury for Utdanningskvalitetsprisen for høyere yrkesfaglig utdanning.

Nasjonalt fagskoleråd bes oppnevne to personer fra arbeidstakersiden, en kvinne og en mann, og to personer fra arbeidsgiversiden, en mann og en kvinne. Mer informasjon om dette vil bli sendt ut per e-post.

O-19/23 Invitasjon til å delta i referansegruppe - Fagskolekonferansen 2023

I 2023 arrangerer Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) Fagskolekonferansen for femte gang. Programmet har i alle år vært utviklet i samarbeid med sektoren og arrangementet har fått gode tilbakemeldinger fra deltakerne. HK-dir ønsker å videreføre samarbeidet og inviterer herved personer som er tett på sektoren til å delta i årets referansegruppe.

Forslag sendes til fagskolekonferansen@hkdir.no, innen 21.03.2023.

D-20/23 Rutiner for utarbeiding av hørings svar

I etterkant av arbeidet med høringsinnspill til NOU 2022:17 – Veier inn, ble det uttrykt misnøye med hørings svaret fra nasjonalt fagskoleråd og prosessen rundt, og det ble antydning at det kanskje ikke forelå en felles forståelse av hvordan rådet jobber i prosessen med utvikling av hørings svar. Rådet ønsket derfor å ta en diskusjon på hvordan man arbeider med hørings svar og håndterer dissens. Det er viktig at fagskolerådets hørings svar har god forankring blant organisasjonene, er tydelig og underbygget rådets seriøse og grundige arbeid i saker.

Nasjonalt fagskoleråd har medlemmer fra mange ulike organisasjoner som representerer fagskolesektoren som et samlet råd når man svarer på en høring. I de tilfeller der det er en tydelig dissens kan rådet velge å ikke svare på høringen eller omtale delene av høringen som skaper

dissens i høringssvaret, eller ved liten dissens bekrefte at det har vært en dissens og omtale de organisasjonene som ikke sluttet seg til flertallets vurdering.

Rådet foreslår at man tar opp retningslinjene til orientering i neste rådsmøte, og at man praktisk i det videre arbeidet med høringsinnspill informerer tydelig om retningslinjene ved oppstart av hver arbeidsgruppe.

Referat slutt

O-21/23 AU orienterer

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: AU

Sak: [O-21/23](#)

Bakgrunn

AU orienterer om aktuelle saker.

- A. Stortingsmelding om HYU - henvendelse til KD
- B. Revidert nasjonalbudsjett
- C. Møte med lederne i fagrådene
- D. Møte i kompetansepolitisk råd 25.05
- E. Utdanningskvalitetsprisen

O-22/23 Nasjonalt fagskoleråd – budsjett 2023

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: HK-dir, Margareth Haukås

Sak: [O-22/23](#)

Bakgrunn

Rådets budsjett for 2023 er på 3 millioner. Det er satt av 2 035 000 kr til lønn og sosiale kostander for sekretariats arbeid for Nasjonale fagskoleråd og de nasjonale fagrådene. I tillegg har rådet satt av midler til møter, studietur, drift av nettside og strategiske midler. Det er planlagt en aktivitet til de strategiske midlene – en rektorsamling dagen før Fagskolekonferansen. Se spesifisert budsjett 2023 nederst i saken.

Regnskap per 23.05.2023

7 % og 69 623 kr er brukt av budsjettet så langt. De største utgiftspostene kommer til høsten. Herunder studietur, rektorsamling, flere fysiske møter og julemiddag.

Fra: 202301 Til: 202305 Enhet: NOK Sist oppdatert: 2023-05-23 04:14

Kommentarer

Hjelp

Hjem > Resultatrapport >

Resultatrapport

Res. rapport Analyse

	Akkumulert 202301 - 202305			Forbruk	
	Budsjett	Kontant	Avvik	Årets budsjett	av årets budsjett
☐ Lønnsutgifter					
5050 - Overtid fast ansatte	0	0	0	0	0,0%
5330 - Honorarer	0	0	0	0	0,0%
5400 - Arbeidsgiveravgift	0	176	-176	0	0,0%
5991 - Kompetanseheving og utdanning	0	0	0	0	0,0%
Lønnsutgifter	0	176	-176	0	0,0%
☐ Andre driftsutgifter					
6710 - Konsulent tjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.	0	0	0	0	0,0%
6722 - Konsulent tjenester til kommunikasjonsrådgiving, design mv.	20 000	0	20 000	20 000	0,0%
6730 - Andre konsulent tjenester	0	0	0	0	0,0%
6860 - Møter	0	0	0	0	0,0%
6870 - Kurs og seminarer for egne ansatte	0	0	0	0	0,0%
6880 - Kurs og seminarer for eksterne deltakere	100 000	5 209	94 791	630 000	0,8%
7100 - Bilgodtgjørelse, oppgavepliktig	0	11 697	-11 697	0	0,0%
7130 - Reisekostnad, oppgavepliktig	0	0	0	0	0,0%
7132 - Reisekostnad, ikke oppgavepliktig	0	48 136	-48 136	350 000	13,8%
7134 - Reisekostnader for eksterne	0	0	0	0	0,0%
7150 - Diettkostnad, oppgavepliktig	0	4 405	-4 405	0	0,0%
7197 - Refusjon av reisekostnader	0	0	0	0	0,0%
7410 - Gaver (eksterne forelesere og lignende)	0	0	0	0	0,0%
Andre driftsutgifter	120 000	69 447	50 553	1 000 000	6,9%
Driftsutgifter	120 000	69 623	50 377	1 000 000	7,0%
ORDINÆRT DRIFTSRESULTAT	120 000	69 623	50 377	1 000 000	7,0%
RESULTAT AV ORDINÆRE AKTIVITETER	120 000	69 623	50 377	1 000 000	7,0%
Total	120 000	69 623	50 377	1 000 000	7,0%

Budsjett 2023

Driftsinntekter		kr	3 000 000
Driftskostnader	Beskrivelse		
Lønn og sosiale kostnader	løpende	kr	2 035 000
Møter, kurs, seminarer	Januar-juni	kr	100 000
	Juli - desember	kr	100 000
Studietur	September	kr	350 000
Drift av nettside	løpende	kr	20 000
Strategiske midler		kr	395 000
strategiske midler: samling i forkant av fagskolekonferansen 2023			
Sum andre driftskostnader		kr	3 000 000

Nasjonalt fagskoleråd er et rådgivende organ oppnevnt av Kunnskapsdepartementet.

HK-dir er sekretariat for fagskolerådet.

e-post: fagskoleradet@hkdir.no

D-23/23 FNs bærekraftsmål

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Tina-Irene Luggens Amundsen, leder bærekraftig samfunnsutvikling BDO

Sak: [D-23/23](#)

Bakgrunn

FNs mål for bærekraftig utvikling er De forente nasjoners felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. De består av 17 hovedmål og 169 delmål. Bærekraftsmålene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Tina-Irene Luggens Amundsen innleder til diskusjon om hvordan FNs bærekraftsmål kan forankres i rådets arbeid.

D-24/23 Evaluering av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Stein Erik Lid, Seksjonssjef i avdeling for evaluering og analyse, NOKUT

Sak: [D-24/23](#)

Bakgrunn

NKR ble innført i 2011, og med det ble norske utdanningskvalifikasjoner innplassert i et rammeverk som definerer kvalifikasjonens nivå. Gjennom NKR fikk utdanningene utformet læringsutbyttebeskrivelser, som viser hva en person er forventet å kunne etter endt utdanning. Hensikten var at det skal legges til rette for livslang læring, gjøre kvalifikasjonene mer forståelige for arbeidslivet og samfunnet generelt og klargjøre hva slags kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse den enkelte har. Rammeverket skulle være et verktøy som kan brukes av en rekke aktører, inkludert utdanningsinstitusjoner, arbeidsgivere, arbeidstakere og myndigheter.

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet har NOKUT evaluert Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Onsdag 24. mai ble sluttrapporten offentliggjort og presentert.

I evalueringen har NOKUT blant annet sett på hvilke funksjoner og effekter NKR har hatt, og i hvilken grad dette er i tråd med rammeverkets formål. I tillegg til å gi råd til Kunnskapsdepartementet om videre utvikling av NKR.

Stein Erik Lid fra NOKUT orienterer og innleder til spørsmål etterfulgt av diskusjon i grupper med kort rapportering i plenum.

Diskusjonsspørsmål:

1. Hva tenker rådet om de tre scenarioene som er skissert?
2. Rapporten har fem anbefalinger, hva er rådets første tanker om disse og eventuelt hvordan tar rådet anbefalingene videre i sitt arbeid?

- a. gjennomføre en fullstendig gjennomgang av formålsskildringene
- b. redusere den sentrale reguleringa som følger av NKR, og dessuten gjennomgå og avklare handlingsrommet for utdanningsinstitusjonene
- c. avvikle delnivåa i NKR og sikre at alle relevante utdanningskvalifikasjoner er innplassert på det nivået de høyrer heime. I dag er nivå 4, 5 og 6 delt opp i delnivå
- d. åpne NKR for høyere utdanning på nivå 5 og høyere yrkesfaglig utdanning på nivåa over nivå 5, og greie ut ulike administrative modeller for hvordan det kan gjennomføres. Dette er ei tilråding om nivået på læringsutbytte til disse utdanningene, og ikke om institusjonell status eller posisjon i utdanningssystemet
- e. vurdere innplassering av utdanningsløp som ikke er en del av NKR i dag, og vurdere å åpne NKR for ulike former for etterutdanning og ikke-formell opplæring

Lenke til evaluering: [Hovedrapport](#)

O-25/23 Nasjonale planer

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Linda Kjosaa, HK-dir

Sak: [O-25/23](#)

Bakgrunn

I 2023 skal siste runde av nasjonale planer revideres, og følgende planer er nå under revisjon:

Helseutdanninger, Administrasjon, Veiledning, Barsel og barnepleie, Smittevern og sterilforsyning, Observasjons- og vurderingskompetanse, BIM Installasjon, BIM Konstruksjon, BIM anlegg, Prosessteknikk, Matteknikk, Boring, Brønnservice, Havbunnsinstallasjoner, Olje- og gassbehandling.

I april og mai har det vært organisert to samlinger, en fysisk og en digital, der man har fått mye tid til diskusjon og gruppearbeid og faglig påfyll fra blant annet NOKUT og Fagskolen Vestfold og Telemark.

Første planutkast skal ut til høring den 20. august og det blir arrangert innspillmøter i løpet av september.

V-26/23 Profesjonsmeldingen

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: Elin Dahling, arbeidsgruppen for høringssvar

Sak: [V-26/23](#)

Bakgrunn

Nasjonalt fagskoleråd nedsatte i rådsmøte 2/2023 en arbeidsgruppe som skulle utarbeide et skriftlig innspill til profesjonsmeldingen. Arbeidsgruppen var ledet av Elin Dahling (HØY) og bestod av Målfrid Rønnevik (NHO), Harry Arne Haugen (HØY/Fagråd for maritime fag) og Kim Terje Loraas (ONF). Arbeidsgruppen har hatt jevnlig møter gjennom våren og mange gode diskusjoner som er sammenfattet i høringsinnspillet under.

Forslag til vedtak: Nasjonalt fagskoleråd vedtar innspillet med de endringene rådet enes om. Sekretariatet sender inn innspillet innen frist den 15. juni.

Innspill til profesjonsmeldingen

Hovedanbefalinger

Nasjonalt fagskoleråd mener at høyere yrkesfaglig utdanning (HYU) har en viktig rolle å spille i framtidens profesjonsutdanning, og at vi som sektor sitter med verdifulle erfaringer og kompetanse for hvordan man lykkes med å utdanne studenter til yrker og profesjoner. Nasjonalt fagskoleråd er av den formening at UH-sektoren har mye å lære av fagskolene og måten man integrerer studiene med relevant institusjon eller bedrift. Rådet mener også at det kan være hensiktsmessig å se mer konkret på broene mellom UH og HYU. Nasjonalt fagskoleråd mener også at det vil være hensiktsmessig å vurdere å justere en del av høyere yrkesfaglig utdanning slik at de kvalifiserer til profesjonsstudier og eventuelt at profesjonsstudier kan flyttes til fagskolesektoren.

Forståelsen av begrepet profesjon

Nasjonalt fagskoleråd ønsker å utfordre forståelsen av profesjonsbegrepet. Om vi tar utgangspunkt i de ulike innspillene som har kommet under innspillsmøtene til profesjonsmeldingen gjennom vinteren, ser vi at det benyttes en relativ snever definisjon av profesjonsbegrepet. Sterkt forenklet er en profesjon et yrke, men det eksisterer mange ulike definisjoner, både på norsk og internasjonalt.

Begrepet “profesjon” i sin aller snevreste betydning inkluderer at tittelen er beskyttet, eksempelvis lærer, psykolog, lege og advokat. Nasjonalt fagskoleråd vil argumentere for at det er lite hensiktsmessig å operere med en snever definisjon av profesjon i en tid der kompetansebehovet er i stadig endring, og man har en alarmerende mangel på fagkompetanse innen helsesektoren, industrien og i møte med digital og grønn omstilling.

Fagskoler, faghøyskoler og nivåplassering i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR)

Det er bred politisk enighet om at vi må styrke høyere yrkesfaglig utdanning (HYU) i Norge for å sikre en arbeidsstyrke som har høy og relevant kompetanse og god omstillingsevne. Skal vi få til dette må vi se utdanningssystemet i sin helhet og sørge for at de ulike sektorene komplementerer hverandre, noe NOKUTs anbefalinger i evalueringen av NKR legger til rette for. Fagskolene, med sin erfaringsbaserte og praksisnære tilnærming, har et klart definert samfunnsoppdrag som svarer på arbeidslivets skiftende behov.

Vi har lenge hatt en situasjon i Norge hvor flere fagskolestudenter tar HYU tilsvarende NKR nivå 6, men læringsutbyttebeskrivelsene justeres ned til nivå 5 for å tilpasse seg lovverket, hvor høyere yrkesfaglig utdanning har vært låst til nivå 5.1. og 5.2. Studentenes faktiske kompetanse etter endt HYU har følgelig ikke blitt formelt anerkjent. Ikke å kunne vise til at ansatte innehar rett kompetanse har i noen tilfeller gitt bedriftene utfordringer i anbudskonkurranser.

Dette har skapt problemer for den enkelte under og etter utdanning, for bedriftene og for samfunnet. Det er derfor svært gledelig at NOKUT sin evaluering av NKR systemet (24.5.2023) så tydelig anbefaler at høyere NKR nivå (over 5) åpnes for HYU.

Skal utdanningssystemet fungere på en god måte og dimensjonering være mulig å justere i henhold til behov i samfunnet, så er det viktig å legge til rette for et dualsystem. Vi trenger en beskrivelse av høyere yrkesfaglig utdanning på NKR-nivå 6-8, som skiller seg fra universitetstilbudene. Læringsutbyttet forutsettes å være på samme nivå og den generelle kompetansen bør være lik. Kunnskap og ferdigheter innen yrkesfaglig utdanning må vektlegge erfaringskompetanse og faglig kunnskap der den akademiske utdanningen vektlegger forskning og teori.

Kapasitet

Fagskolerådet foreslår:

- å justere en del av høyere yrkesfaglig utdanning slik at de kvalifiserer til profesjonsstudier
- at enkelte profesjonsstudier kan vurderes flyttet til fagskolesektoren

Utsynsmeldinga er klar på at kapasiteten i fagskolesektoren kan utnyttes bedre, og at en må se på muligheter for å utdanne en større andel av befolkninga i de yrkene der det er størst kompetansebehov. Fagskolene er svært langt framme på å tilby fleksibel og desentralisert utdanning, ofte helt nettbasert, eller i en kombinasjon av steds- og nettbasert. For den del av befolkninga som ikke kommer rett fra videregående opplæring, og som gjerne er etablerte i jobb og med familie, er fleksibilitet med hensyn til lokasjon, og mulighet for å studere på deltid essensielt. Om en legger til grunn at det i relativt nær framtid vil bli mulig å oppnå en form for yrkesbachelor på NKR-nivå 6, mener Nasjonalt fagskoleråd at det vil være mulig for fagskolene å levere på arbeidslivets uttalte forventninger og behov.

Nasjonalt fagskoleråd mener at fagarbeideren og kompetanseutvikling av fagarbeideren er en av løsningene på de store utfordringene i samfunnet. Derfor er det viktig at man fokuserer på oppgavedeling, åpner for flere yrkesgrupper i ulike sektorer og utreder om man burde utvide

begrepet “profesjon” til å også gjelde andre yrkesgrupper. Fagskolerådet foreslår også at profesjonsstudier kan flyttes til fagskolesektoren, der det er andre opptakskrav med blant annet større vekt på realkompetanse og ofte velfungerende opplæring gjennom praksis.

Nasjonalt fagskoleråd mener det er hensiktsmessig å vurdere disse problemstillingene for å imøtekomme framtidens rekrutteringsutfordringer og kompetansebehov.

Praksis

Store norske leksikon peker på at «et sentralt trekk ved alle profesjoner er at de utfører sine oppgaver basert på en kombinasjon av kunnskap og ferdigheter». Videre står det at kunnskapen skal være forskningsbasert, og at ferdigheter og erfaring tilegnes gjennom praksis.

I Studiebarometeret for 2022 kommer det fram at studentene ved norske fagskoler i stor grad er fornøyde med praksisen i løpet av studiet. Samtidig viser Studiebarometeret at det er nettopp praksis i lærer- og sykepleieutdanningene at UH-studentene er minst fornøyde med.

Det pekes i tillegg på mangel i praksisplasser tilknyttet profesjonsstudiene. Dette er en ikke-eksisterende problematikk i fagskolesektoren, da de aller fleste studiene, særlig innen helse- og oppvekstfag, blir til som følge av direkte forespørsel fra arbeidslivet. Sånn sikres gode praksisplasser ute i foretakene, samtidig som mange av fagskolene tilbyr undervisning i virkelighetsnære omgivelser på campus.

Profesjonsmeldinga bør åpne opp for en større bredde i utdanningsfeltet. Ingeniører tar ofte videreutdanning på fagskole for å få en praktisk forankring og arbeidsverktøy, og det samme gjelder sykepleiere. Dette kan tyde på at det er noe som mangler i profesjonsstudiene, og at innholdet i studiene kanskje ikke forbereder godt nok til arbeidslivet. Vi spør oss derfor om kravene til teoretisk læring i profesjonsutdanningene overskygger den praktiske tilnærmingen til profesjonen.

I flere av innleggene under de ulike innspillsmøtene til profesjonsmeldingen i vinter, ser vi at forskningsdelen vektlegges mye, kanskje på bekostning av praksisdelen. Profesjonsutvikling som sådan skal selvsagt være forskningsbasert, men Nasjonalt Fagskoleråd vil hevde at for en som utøver en profesjon, er erfaring og praksis vel så viktig som individets egen evne til å forske. Fagskolene er gode på å utvikle fleksible og desentraliserte utdanninger som er tilrettelagt studenter som allerede er i arbeid, og man tilbyr i stor grad deltidsstudier som er helt eller delvis nettbaserte. I kombinasjon med praksis på egen arbeidsplass, eller i bedriften/institusjonen som har bestilt utdanningen, er dette en effektiv og behovsprøvd måte å drive etter- og videreutdanning på.

D-27/23 Evaluering av fagskolemeldingen

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: HK-dir, Anders Alvsåker Didriksen

Sak: [D-27/23](#)

Bakgrunn

Fagskolemeldingen, Fagfolk for fremtiden, ble vedtatt av Stortinget våren 2017. Gjennom fagskolemeldingen foreslo regjeringen til sammen 48 tiltak som skal bidra til å styrke og videreutvikle fagskolesektoren. Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) ga Deloitte i oppdrag å gjennomføre en evaluering av fagskolemeldingen.

Andre delrapport fra evalueringen er klar og omhandler fagskolesektorens finansieringssystem, og retter særlig oppmerksomhet mot i hvilken grad og hvordan finansieringssystemet bidrar til å nå nasjonale målsettinger for sektoren. Hvordan skal Nasjonalt fagskoleråd jobbe videre med anbefalingene?

Anders Alvsåker Didriksen innleder diskusjon i grupper.

Diskusjonsspørsmål:

1. Hva tenker Fagskolerådet om de syv anbefalingene fra rapporten? Er det noen punkter Fagskolerådet spesielt bør sette søkelys på fremover?

Anbefalinger fra evalueringen (kap. 7):

1. Fylkeskommunenes ansvar for sektoren - som eier, forvalter og som ansvarlig for regional kompetansepolitikk - bør avklares og tydeliggjøres
2. Det bør arbeides videre for å identifisere hensiktsmessige og effektive samarbeidsformer og samarbeidsarenaer med relevant arbeids- og næringsliv, for å sikre høy grad av arbeidslivsrelevans
3. Det bør arbeides videre med å styrke kunnskapsgrunnlaget i sektoren
4. Utfordringer knyttet til lang saksbehandlingstid hos NOKUT må følges opp
5. Det bør arbeides videre med tiltak som kan bidra til økt synlighet og til å sikre at høyere yrkesfaglig utdanning er et attraktivt utdanningsvalg (Nytt navn på Fagskolerådet?)
6. Det bør arbeides for å sikre økt forutsigbarhet i sektoren
7. Det bør arbeides for å tydeliggjøre og avklare hva fagskolesektoren skal være i fremtiden

Mer informasjon om rapporten: [Sluttrapport evaluering](#)

[D-28/23 Studieplasser i høyere yrkesfaglig utdanning](#)

Til: Nasjonalt fagskoleråd

Fra: HK-dir, Carl Endre Espeland

Sak: [D-28/23](#)

Bakgrunn

Stortinget har bevilget 20 millioner kroner til 500 nye studieplasser i 2023. I tillegg til dette kommer utgifter til utdanningsstøtte. Studieplasmidlene er bevilget som toårige studieplasser med første halvårseffekt i 2023. I brev av 3. november 2022 inviterte Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) fylkeskommunene til å søke om midler til nye studieplasser med utgangspunkt i kompetansepoltiske vurderinger og fagskolenes søknader om tilskudd til drift kommende studieår.

Når studieplasmene er fullt implementert med siste halvårseffekt våren 2025, har sektoren blitt styrket med 14 prosent i forhold til 2023-budsjettet. Det årlige tilskuddet for videreføring etter full implementering vil være 80 millioner kroner i 2023-kroner, pluss resultatbasert uttelling som beregnes på grunnlag av avlagte studiepoeng.

Det at studieplasmene er *toårige* med full opptrapping, betyr at tilskuddet til fylkeskommunene beregnes med utgangspunkt i at det skal være *økonomisk grunnlag for* å starte et kull med studenter på et toårig utdanningstilbud høsten 2023 (som da finansieres fullt ut i to år med 80 000 kroner per plass), og i tillegg et nytt kull høsten 2024 (som også finansieres fullt ut for to års studier med 80 000 kroner per plass). Dette er imidlertid bare måten tilskuddet til fylkeskommunene beregnes på, og *hverken sats eller omfang lagt til grunn i denne beregningen legger føringer på fylkeskommunenes forvaltning*. Én studieplass fra HK-dir kan derfor brukes til å finansiere flere studenter i fylkeskommunens forvaltning.

Carl Endre Espeland orienterer om prosessen og resultatet og svarer på spørsmål fra rådet. Diskusjon i plenum.